

Начало > Съдебни процедури > Граждански дела > Събиране на доказателства

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

английски

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Swipe to change

Събиране на доказателства

Малта

1 Тежест на доказване

1.1 Какви са правилата във връзка с тежестта на доказване?

Както е видно от текста на член 562 от Гражданския процесуален и функционален кодекс, тежестта на доказване се носи от лицето, което твърди даден факт: „тежестта за доказване на даден факт във всички случаи се носи от страната, която твърди този факт“.

1.2 Съществуват ли правила, които освобождават някои факти от необходимостта да бъдат доказвани? В кои случаи? Възможно ли е да се обори определена правна презумпция чрез представяне на доказателства?

Такива правила съществуват и се съдържат в член 627 и сл. от Гражданския процесуален и функционален кодекс. В член 627 са посочени документи, чиято истинност се приема за установена и не е необходимо да бъде допълнително доказвана, които включват:

актовете на правителството на Малта, които са подписани от министъра или от ръководителя на съответното ведомство, издало документа, или в негово отсъствие – от заместника, секретаря или друг служител по-долу в йерархията, който има правомощията да подписва подобни документи; регистрите на отделните ведомства на правителството на Малта;

всички публични актове, подписани от компетентните органи и публикувани в Държавен вестник;

актовете на правителството на Малта, които са официално отпечатани и обнародвани;

актовете и регистрите на съдилищата и църковните съдилища в Малта;

удостоверенията, издадени от Службата за гражданска регистрация и Поземления регистър;

заявленията за морски протест, съставени пред отделението с обща компетентност на Гражданския съд;

други документи, посочени в Закона за търговското корабоплаване (включително свидетелства за регистрация, подписани от секретаря или друг оправомощен служител, както и всяко обстоятелство, вписано в свидетелството за регистрация, което е подписано от секретаря или друг оправомощен служител).

Могат да бъдат предоставени и други документи, верността на съдържанието на които не подлежи на доказване, но следва да бъде доказана тяхната истинност. Тези документи включват:

актовете и регистрите на учреждения или публични органи, оправомощени или признати съгласно закона или от правителството;

енорийските документи и регистрите за раждане, брак и смърт и разпорежданията, направени в съответствие със закона в присъствието на енорийски свещеник;

актовете и регистрите на нотариусите в Малта;

деловодните книги на търговците, водени в съответствие със закона, само по отношение на договори и други търговски сделки;

деловодните книги на публични посредници, водени в съответствие със закона, по отношение на всички факти и обстоятелства, свързани с взаимоотношенията между договарящите се страни по търговски сделки.

Допуска се предоставяне на доказателства, оспорващи съдържанието на тези видове документи.

Наред с презумпцията по отношение на тези документи в глава 16 от Законите на Малта, Гражданския кодекс, е предвидена друга презумпция, съгласно която бащата на дете, родено в брак, е съпругът на майката. Тази правна презумпция може да бъде оборена чрез предявяване на иск пред семейното отделение на Гражданския съд и предоставяне на доказателства, оборващи презумпцията.

1.3 До каква степен съдът трябва да е убеден в даден факт, за да го използва за обосноваване на решението си?

За да може да се произнесе с решение по гражданско дело, съдът, съпоставяйки вероятните възможности, трябва да счита, че предоставените доказателства са достатъчно убедителни.

2 Събиране на доказателства

2.1 За събирането на доказателства винаги ли е необходимо искане от страна по делото или в някои случаи съдията може да събере доказателства по собствена инициатива?

Всяка от страните по съдебно дело може, независимо от това какъв е нейният интерес, да свидетелства по собствено искане, по искане на друга страна по делото или след като е призована служебно от съда. Когато производството започва въз основа на искова молба, се изготвя списък на свидетелите. Същото важи за писмения отговор на ответника – към него трябва да е приложен списък на свидетелите. Ако някоя от страните желае да призове свидетел, който не е бил посочен, тя следва да внесе съответно искане.

2.2 Какво следва, след като събирането на доказателства по искане на страна по делото бъде допуснато?

След като съдът приеме искането за събиране на доказателства, той призовава свидетелите с призовка, издадена по искане на страната, която ги е посочила, за да свидетелстват в нейна полза. Исканията за издаване на такава призовка, отправени към Съда на магистратите в Малта и Съда на магистратите в Гозо (при упражняване на неговата по-нисша компетентност), може да се отправят и устно.

2.3 В кои случаи съдът може да отхвърли искане на страна по делото за събиране на доказателства?

Съдът може да отхвърли искане на страна по делото за събиране на доказателства, когато призованото лице е адвокат, процесуален представител пред съдилищата от по-долна инстанция или свещеник. Освен това по правило лице, което е присъствало на съдебните прения, не може да бъде призовано за свидетел по същото дело. Съдът обаче има право в определени случаи да пренебрегне това правило, ако има основателни причини за това. Освен това съществуват специални закони относно служебната тайна, които не позволяват разгласяването на тайна или поверителна информация. Наред с горното, искането може да бъде отхвърлено, ако съдът прецени, че свидетелят няма отношение към делото.

2.4 Какви са различните видове доказателствени средства?

Съществуват три вида доказателствени средства, с помощта на които страните могат да предоставят доказателства на съда: документи, свидетелски показания и клетвени декларации.

2.5 Какви са начините за снемане на свидетелски показания и различават ли се те от средствата, използвани за снемане на експертни заключения? Какви са правилата във връзка с представянето на писмени доказателства и експертни заключения/становища на вещи лица?

Общото правило е, че разпитът на свидетели по дадено дело се извършва чрез лично даване на показания в открито съдебно заседание. *Законът обаче допуска и други способи за събиране на доказателства:*

свидетелски показания могат да се предоставят чрез клетвени декларации от свидетели с местоживеене в Малта или в чужбина; съдът може да ангажира съдебен помощник, който да снее свидетелските показания от лица, които трябва да пътуват извън Малта, или лица, които са възрастни, болни, има вероятност да починат или да изгубят способност да свидетелстват преди разглеждането на делото, или не могат да присъстват на съдебното заседание. В тези случаи въпросите към свидетеля и неговите отговори се записват, като свидетелят подписва свидетелските показания или поставя кръстен знак вместо подпис; съдът може също да определи допълнителен съдия, който да изслуша конкретен свидетел, който не може да напусне дома си поради старост; адвокат може с молба да поиска разпит на живеещ в чужбина свидетел чрез съдебна поръчка. Страната, която иска разпита на свидетеля, трябва да предостави въпросите в писмен вид, както и името и адреса на лицето, което ще я представлява при разпита на свидетеля; ако съдът прецени, че е оправдано, може да разреши изготвянето на аудио- или видеозапис на свидетелските показания; съдът може да ангажира съдебни арбитри и да ги оправомощи да разпитат свидетели и да приемат от тях клетвени декларации. Когато съдебен арбитър е натоварен да снее свидетелски показания, той разполага със същите правомощия за изпълнението на тази задача, с каквито разполага съдът.

2.6 Има ли доказателствени средства, които се ползват с по-голяма доказателствена сила от други?

Приема се, че всички доказателствени средства имат еднаква сила.

2.7 За доказването на определени факти, задължително ли е използването на определени доказателствени средства?

Не, но винаги следва да се предоставят най-убедителните доказателства.

2.8 По закон свидетелите длъжни ли са да дадат показания?

Да, съгласно закона призованите свидетели са длъжни да свидетелстват. Свидетелите не са длъжни обаче да отговорят на въпроси, които могат да доведат до подвеждането им под наказателна отговорност.

2.9 В кои случаи те могат да откажат да свидетелстват?

Съпругът или съпругата на лица, които са страни по съдебно дело, са допустими свидетели и могат да бъдат призовани да свидетелстват по искане на всяка от страните. Такива свидетели обаче не са длъжни да разкриват информация, която са получили от своя съпруг/съпруга по време на брака. Освен това такъв свидетел не е длъжен да отговаря на въпроси, които могат да доведат до подвеждане на неговия съпруг/съпруга под наказателна отговорност.

Исключени от обхвата на задължителното предоставяне на свидетелски показания са и фактите, които са споделени с адвокати, процесуални представители пред съдилищата от по-долна инстанция и свещеници. Ако обаче адвокат или процесуален представител пред съдилищата от по-долна инстанция получи съгласието на своя клиент или свещеник получи съгласието на лицето, което се е изповядало пред него, те могат да бъдат разпитани относно факти, които са станали тяхно достояние (и за които са получили съгласие): адвокатът и процесуалният представител пред съдилищата от по-долна инстанция могат да бъдат разпитани за фактите, които са споделени с тях от техния клиент във връзка с делото, а свещеникът може да бъде разпитан за фактите, които са станали негово достояние, когато е бил обвързан от тайната на изповедта, или по време на изповед.

Счетоводителите, лекарите, социалните работници, психолозите и брачните консултанти не са длъжни да разкриват представляваща професионална тайна информация, която са получили от своите клиенти или която е станала тяхно достояние в професионалното им качество, освен по силата на съдебно разпореждане. Същото се отнася и до преводачите, които са получили такава тайна информация в професионалното си качество.

Свидетел, който е обвързан с професионална тайна, не може да разкрива тайна и поверителна информация, освен при определени обстоятелства съгласно конкретното законодателство, приложимо към случая.

2.10 Може ли лице, което откаже да свидетелства, да бъде санкционирано или принудено да даде показания?

Ако редовно призован свидетел не се яви пред съда, той носи отговорност за неуважение към съда и незабавно се осъжда и дължи плащането на глоба. Освен това съдът може да издаде съдебна заповед за принудително довеждане или арест, за да принуди свидетеля да се яви и да свидетелства в следващо съдебно заседание. Съдът може да отмени наложената глоба, ако свидетелят посочи основателни причини за неявяването си.

2.11 Има ли категории лица, от които не може да бъдат снети показания?

Всяко вменияемо лице, което не попада в обхвата на изключенията относно допустимостта на свидетелите, може да бъде призовано като свидетел. За свидетел може да бъде призовано всяко лице без оглед на неговата възраст, ако то разбира, че не е допустимо даването на неверни показания.

2.12 Каква е ролята на съдията и страните при разпита на свидетел? При какви обстоятелства свидетел може да бъде разпитан чрез използването на видеоконферентна връзка или други технически средства?

По време на разпит или кръстосан разпит съдът може да зададе на свидетеля всички въпроси, които счита за необходими или целесъобразни. От друга страна, всяка от страните по делото може, независимо от това какъв е нейният интерес, да свидетелства по собствено искане, по искане на друга страна по делото или след като е призована служебно от съда.

По дела с участието на ненавършили пълнолетие лица обикновено съдията изслушва детето при закрити врати или назначава „детски адвокат“, който да проведе разпита.

Допуска се разпит чрез видеоконферентна връзка на свидетели, които живеят извън Малта.

3 Преценка на доказателствата

3.1 Набавянето на доказателства по незаконосъобразен начин от страна по делото ограничава ли съда да ги вземе предвид при постановяването на решение?

Ако доказателствата не са събрани по незаконосъобразен начин, няма други ограничения пред съда при постановяване на решението по делото. Единственото изключение е, че по правило съдът не взема предвид доказателства относно факти, за които свидетелят твърди, че е научил от други лица, или относно факти, твърдени от други лица, които могат да бъдат призовани да свидетелстват.

3.2 Показанията на страна по делото смятат ли се за доказателство?

Да, изявленията на страна по делото са допустими.

Последна актуализация: 15/12/2014

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.